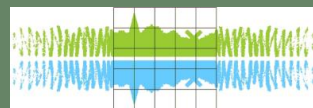

Beheervisie van de “Vennen van Taarlo” **Rotveen, Middenveen en Bolleveen**

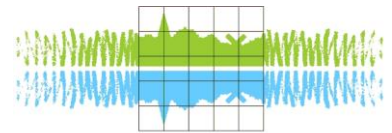

Landschapsbeheer Drenthe

Beheervisie van de
"Vennen van Taarlo"

Rotveen, Middenveen en Bolleveen

Zorg voor ons landschap

RUIMTE VOOR PLANT EN DIER

Landschapsbeheer Drenthe maakt deel uit van een samenwerkingsverband van twaalf provinciale organisaties: Landschapsbeheer Nederland. Zij streven naar behoud, beheer en ontwikkeling van een ecologisch cultuurlandschap met een streekeigen karakter. Het verbeteren van leefgebieden voor planten en dieren krijgt daarbij speciale aandacht. Elke provinciale organisatie beschikt over de specifieke kennis die nodig is om de regionale sterk verschillende leefgebieden ook op kleine schaal in stand te houden, zoals boomgaarden en groenstroken. Dat verzekert een levend landschap in de toekomst.

Beheer visie van de “Vennen van Taarlo”,
Gemeente Tynaarlo
Rapportnummer: F&F 2007-5

Assen, juli 2007 Onderzoek en rapportage

Aangevuld in 2016.

Tekst: B.W. Kuiper

Foto's: B.W. Kuiper

Lay out: B.W. Kuiper

Opdrachtgever: LBD

Aangepast:

Najaar 2012

voorjaar 2017

Inhoudsopgave

1 Inleiding	2
2. Probleemstelling	3
3 Wettelijk kader	3
3.1 Flora- en Faunawet	3
3.1.1 Toetsingsplicht vooraf	4
3.1.2 Ontheffing	4
3.2. Boswet	5
3.2.2 Herplantplicht	5
3.3.1 Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa	6
4 Locatie en beschrijving	6
4.1 Locaties	6
4.2. Beschrijving huidige situatie veentjes	7
4.5 Archeologische waarden	9
4.6 Bijzonderheden	9
5 Beheervoorstellen voor de veentjes Rotveen, Middenveen en Bollenveen.	10
6.1 Plan van Aanpak.	15
7 Bijlagen.	15
Bijlage 1. Detailkaart van het plangebiedbetreffende archeologische trefkansen..	16
Bijlage 2. Detailkaart integraal gebiedsplan landschap en natuur doelen in Drenthe	17

1 Inleiding

Eind maart begin april 2007 werd Landschapsbeheer Drenthe door de heer Siegers contact opgenomen die mogelijkheden onderzocht van de veentjes nabij Taarlo. Dit resulteerde in een veldbezoek met de plaatselijke vertegenwoordiger van de Boermarken de heer Kommers, Vereniging van Dorpsbelangen de heer Siegers, en mevrouw Vlieg als belangenbehartiger en B.W. Kuiper (Landschapsbeheer Drenthe). Het betrof de veentjes Rotveen, Middenveen en Bolleveen.

In 1981 is er door de toenmalige milieuraad Vries een rapport verschenen over de onderhoudstoestand van de vennen van de gemeente Vries. Landschapsbeheer Drenthe heeft van af 1985 met de beschikbare middelen het middelste ven diverse malen opslag verwijderd van het middenveen. Daarnaast zijn in de midden jaren negentig door Landschapsbeheer Drenthe, Provincie Drenthe en de Milieuraad Vries de onderhoud mogelijkheden van de vennen in de toenmalige gemeente Vries bekeken, hetgeen resulteerde in een lijvig rapport met beheermaatregelen. Voor de bovengenoemde veentjes werden destijds voor het Middenveen de opslag verwijderen noodzakelijk geacht en voor het Bolleveen werd voorgesteld om de afvoer sloot te dempen. Deze beheermaatregelen zijn om praktische redenen niet ten uitvoer gebracht.

Anno 2007 is het weer tijd om e.a. onder de loep te nemen om te kijken of er een nieuwe visie op de veentjes liggen en dat de mogelijkheden tot uitvoer ervan gerealiseerd kunnen worden. De mogelijkheden van de subsidies zijn om diverse redenen niet in dit rapport opgenomen.

In 2010 is er in het kader van de EGM een bos gekapt op het zuidelijk deel van het middelste veentje. Daarna is er om de paar jaar de terugkerende opslag verwijderd door scholieren i.k.v. vrijwilligers werk. In 2012 zijn een aantal vrijwilligers actief geweest in de kern van het veentje door grotere bomen te kappen en is periodiek de opslag verwijderd uit het levende en waardevolle veen door Aannemers in het kader van regulier beheer.

Door ontbrekende beheergelden dreigt het Middelste veen nu met opslag van berken vol te lopen, waardoor het veentje verloren dreigt te gaan.

Vanaf 2012 tot 2016 hebben vrijwilligers uit Assen en scholieren de opslag uit het Middelste veen verwijderd. In het Najaar 2016 zijn de bewoners van Taarlo ook druk bezig geweest om de opslag in het veen te verwijderen en is er een vrijwilligersgroep geformeerd die grotere plannen hebben om het Middelste veen, alsmede ook de andere veentjes en de omgeving meer diversiteit te geven.

2. Probleemstelling

In dit rapport wordt bekeken of het noodzakelijk is om de onderhoudstoestand van de vennen te verbeteren en zo ja, welk beheer er van toepassing is om de natuurwaarden en de diversiteit te verhogen. Het gaat om de volgende veentjes: Rotveen (1), Middenveen (2) en Bolleveen (3). Dit binnen de kaders wat de wetgeving toelaat, voor een optimale verhouding in flora en fauna en cultuurhistorie.

Valkuilen in de uitvoer van de beheermaatregelen kunnen de veelheid van eigenaren, de vaak kleine kavels, en de boswet zijn.

3 Wettelijk kader

3.1 Flora- en Faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en Faunawet van kracht en begin 2005 zijn bij Algemene Maatregel van Bestuur de procedure en voorwaarden verder verduidelijkt.

De wet gaat uit van de bescherming van inheemse plant- en diersoorten en hun leefgebied. Alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde soorten zijn in beginsel verboden. In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet mogen worden gedood, gevangen of verontrust. Beschermde planten mogen niet worden geplukt, uitgestoken of verzameld. Daarbij is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van deze soorten te beschadigen, te vernielen of te verstoren. Van de beschermde soorten zijn drie tabellen vastgesteld met verschillende beschermingsstatus.

Bovendien geldt de algemene plicht van artikel 2 van de Flora- en Faunawet om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving.

De wet heeft daarmee belangrijke consequenties voor reguliere werkzaamheden en werkzaamheden voor ruimtelijke ingrepen en bouwplannen van particulieren, gemeenten en projectontwikkelaars.

3.1.1 Toetsingsplicht vooraf

Vanwege de Flora- en Faunawet moet bij ruimtelijk ingrijpen of bestendig beheer en plannen daartoe rekening worden gehouden met beschermde planten en dieren. Vooraf dient beoordeeld te worden of er mogelijk nadelige consequenties van de ingrepen zijn voor beschermde soorten en hun leefomgeving. De initiatiefnemer is hiervoor zelf verantwoordelijk en dient de volgende stappen te ondernemen voor het betreffende plangebied:

1. Ga na of er beschermde planten en dieren (van tabel 1, 2, 3 of vogels uit de Flora- en Faunawet) voorkomen op de plek waar u aan het werk gaat.
2. Bepaal of uw activiteiten schadelijke effecten hebben op de aanwezige beschermde soorten.
3. Ga na of uw werkzaamheden vallen onder activiteiten waarvoor een vrijstelling geldt (werkzaamheden als bestendig beheer, onderhoud of gebruik, ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) of dat u een ontheffing dient aan te vragen.
4. Onderzoek de mogelijkheden om negatieve effecten te voorkomen en alternatieven te ontwikkelen ten aanzien van projectidee, locatie, ontwerp en uitvoering.
5. Stel indien noodzakelijk een compensatie- en mitigatieplan op.
6. Dien tijdig de ontheffingsaanvraag in op de verbodsbepalingen van de Flora- en Faunawet.
7. Maak aantoonbaar dat u volgens een goedgekeurde gedragscode werkt of laat werken voor de betreffende soorten.

De verplichting tot een toets voor het plangebied in het kader van de Flora- en faunawet en de eventuele ontheffingsaanvraag dient apart te worden uitgevoerd en staat los van overige wet- en regelgeving op het gebied van ruimtelijke ordening, bouwvergunning en dergelijke.

Indien geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd, blijft wel de algemene zorgplicht ten aanzien van inheemse planten en dieren gelden.

3.1.2 Ontheffing

Een aanvraagformulier voor ontheffing kunt u bestellen bij het LNV-loket (0800-22 333 22) of downloaden van www.hetlnvloket.nl. U kunt uw aanvraag opsturen naar Dienst Regelingen, team uitvoering Flora- en Faunawet, Postbus 1191, 3300 BD Dordrecht. Bij de aanvraag moet alle relevante informatie worden meegestuurd die nodig is om de aanvraag te kunnen beoordelen. De initiatiefnemer is zelf verantwoordelijk voor de aanvraag. In beginsel ontvangt u binnen acht weken een beslissing op uw aanvraag. Het is echter verstandig rekening te houden met een langere behandeltijd (4-6 maanden), omdat vaak om aanvullende informatie gevraagd zal worden.

Desgewenst kan Landschapsbeheer Drenthe deze taak verzorgen.

3.2. Boswet

Sinds 20 juli 1961 is de boswet van kracht.

3.1.1 Toetsingsplicht vooraf.

De Boswet is van toepassing op alle bossen en houtopstanden buiten de 'bebouwde kom Boswet' groter dan 1000 m² en rijbeplantingen van meer dan 20 bomen. De begrenzing 'bebouwde kom Boswet' wordt door de gemeente vastgesteld, maar hoeft niet samen te vallen met de bebouwde kom in het kader van de wegenverkeerswet.

Struikbeplanting groter dan 10 are valt onder de Boswet, met uitzondering van éénrijig geschoren meidoornheggen die als zodanig zijn aangelegd en beheerd. Spontane bosopslag langs sloten, op natuurterreinen en op braakliggende terreinen valt onder de Boswet zodra er sprake is van een bedekkingspercentage van 60% en de opslag vijf jaar of ouder is.

3.2.2 Herplantplicht

De Boswet verplicht om de grond waarop het bos heeft gestaan binnen 3 jaar opnieuw in te planten. Indien mogelijk is herplanting door natuurlijke verjonging ook toegestaan. Waar natuurlijke verjonging niet mogelijk of te verwachten is, bijvoorbeeld bij lintbeplantingen minder dan 30 meter breed, moet geplant worden met soorten die aansluiten bij de groeiplaats.

Natuurlijke verjonging slaagt soms niet binnen drie jaar na de velling. U kunt daarom een verzoek tot uitstel van de termijn aanvragen als u gebruik wilt maken van natuurlijke verjonging en dit redelijkerwijs ook mogelijk is (geen boomweides, smalle singels, zeer dichte grasmat, etc.).

3.2.3 Compensatie in het kader van de herplantplicht

Compensatie wil zeggen: herplant elders. U kunt een verzoek tot compensatie schriftelijk indienen bij Dienst Regelingen. In principe wordt terughoudend omgegaan met compensatie. De velling en de compensatie moeten dan meerwaarden betekenen voor natuur of landschap. We verwachten dat het zeer waarschijnlijk dat in deze situatie het geval is en dat er positief op wordt gereageerd.

3.3.1 Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa

Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa heeft een oppervlakte van 10.600 hectare. De grenzen van het gebied worden gevormd door de driehoek Assen, Gieten, Glimmen. Van het gebied binnen deze driehoek is ongeveer een derde natuurgebied. De Drentsche Aa is een beek die al eeuwenlang kronkelend zijn weg door het landschap zoekt. Met de beek is in het Drentsche Aa-gebied het oude, typische Drentse esdorpenlandschap bewaard gebleven: boerderijen rond de brink, akkers op de hoge essen, hooilanden en weilanden in het beekdal. Kijk voor meer informatie op de website van Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa. (bron min.LNV)

De veentjes behoren cultuurhistorisch in het typische Drentse esdorpenlandschap thuis en dienen dienovereenkomstig voor het nageslacht bewaard te blijven. Dit kan door een duurzaam beheer te voeren.

Landschapsbeheer heeft diverse instrumenten om de vrijwilligers te faciliteren, echter het initiatief dient bij de bewoners te blijven.

4 Locatie en beschrijving

4.1 Locaties

De locatie bevindt zich aan de rand van het dorp Taarlo in de Noordelijke richting. Het Rotveen (1) betreft een open ven en ligt aan de rand van de es terwijl de twee andere vennen dichtgegroeid zijn en midden op de es liggen.

De vennen liggen aan de rand van het Drentsche A gebied tussen de spoorlijn en de Drentsche A.

Het Rotveen (1) en Middenveen (2) zijn deels bereikbaar van af de openbare weg het Bolleveen (3) ligt is bereikbaar vanaf het omliggende groen en/of bouwland.

4.2. Beschrijving huidige situatie veentjes

Afb. Kaart van het Rotveen (1), Middenveen (2) en Bolleveen (3).

Beschrijving.

Het Rotveen (1).

Het Rotveen is een veentje met open water waarin een groot deel de laatste jaren verland is hetgeen uiteindelijk in een berken broekbos veranderd is. Dit bos is van het vochtige type met voornamelijk eiken beken en els. Er is een kleine overgang van water naar bos in de vorm van een rietkraag die ook al met berken opslag volloopt. Het is vrijwel onmogelijk deze rietkraag te belopen. Door dat het ven in het verleden een meeuwen kolonie is geweest mag er vanuit gegaan worden dat het slib en verrijkt is met fosfaten. Tevens zullen de afgevallen bladeren het van nature nutriënten arme water verrijken. Dit uit zich in de vorm van riet en bosopslag. Dit is een onomkeerbare situatie tenzij het ven uitgebaggerd wordt. Dit wordt niet noodzakelijk geacht.

. Rotveen, hok 1,1-1 ;2.~- 'f. Open water gelegen in een berken-eiken bos met wat lijsterbes en sporkenhout. Er liggen wat eilandjes in het water. In het veen groeit riet, lisdodde en pitrus. Er zijn oude veenputten die niet weer verland zijn. Het is een landschappelijk mooi veen, goed bereikbaar via de Tuinakkers. Langs de zuid-oost kant ligt een diepe afwateringssloot. Er is een meeuwenkolonie.

Fragment uit het rapport van de milieuraad Vries*: beschrijving van het Rotveen.

Rondom het ven ligt een rand van opgaande bomen en struiken waardoor het ven landschappelijk ingesloten ligt. In het verleden was het water van het Rotveen zichtbaar vanaf de Tuinakkers.

Middenveen (2)

Het betreft een veentje met trilveen. Er is geen open water. In het midden van het veen loopt een rug begroeid met struikheide die vroeger als pad diende om het achterliggende weiland te bereiken. Het betreft een drijvende veen substantie die dik genoeg is om er op te lopen, Het veentje groeit door de verrijking langzamerhand vol met berken. Het is niet in die mate verrijkt dat er riet groeit. Het is een zeer waardevol en kenmerkend veentje. Aangezien dit door de voedselarmoede en zuurstof armoede een langzaam proces is het berken bos wat er op staat lang niet zo dicht gegroeid als normaal het geval is. Wel valt het bos waarschijnlijk onder de boswet, hetgeen betekent dat er compenserende maatregelen genomen dienen te worden indien er gekapt gaat worden.

). Middenveen, hok 9-1 16-:1.Veengebied aan de Tuinakkers met wat open water. In het midden van het terrein loopt een rug met een pad, en aan beide zijden liggen oude veenputten. Hierin valt heel mooi nieuwe veenvorming te zien met veenmos, dopheide, verscheidene zeggesoorten en veenbes. Op de hogere rug vindt men berken, struik- en dopheide, pijpestrootje. Geen riet. De jonge berkenopslag bedreigt het open karakter van het veen en zonder ingrijpen groeit ook dit veentje dicht.*

Fragment uit het rapport van de milieuraad Vries*: beschrijving van het Middenveen.

Bolleveen. (3)

Dit veen is voor een deel dichtgeschoven of deels vergraven vanwege de onnatuurlijke steile talud. Er is een klein stukje open water. In het veen groeien veel wilgen en het veengedeelte waar geen water staat of komt staan een dicht berken bos. Een gedeelte is tijdens de verkaveling beplant met bosplantsoen. Een overloop naar de sloor zorgt er voor dat het waterpeil niet te hoog komt.

Bolleveen, hok 9-2 1t-'tl. Veentje aan de Tuinakkers. Er is iets open water, verder is het veen begroeid met berken. Ook staan er dode berken in het water. Langs de rand groeit eik, spork, wat wilg en iets gagel. Er is enige nieuwe veenvorming van veenmos, met reeds hoge berken. Aan het water groeit wolfspoot, pitrus, lisdodde, wateraardbei. Aan de 'zuid-west zijde is bos aangeplant. Aan deze zijde liggen ook enkele autowrakken. De nieuwe aanplant loopt door tot aan het middenveen. Hoewel er geen afvoer is, was de waterstand toch laag (eind september 1979).

Fragment uit het rapport van de milieuraad Vries*: beschrijving van het Middenveen.

4.5 Archeologische waarden

De kaart met betrekking tot indicatieve archeologische waarden laat zien dat de locaties van de vennen een hoge trefkans heeft om archeologische waarden te vinden. Welke gevolgen dit heeft voor de werkzaamheden is vooralsnog niet bekend. Indien er plannen bestaan om tot uitvoering te komen zal onderzocht moeten worden welke consequenties dit heeft. (De trefkans slaat op indien er in het veen wordt gegraven). (Zie bijlage)

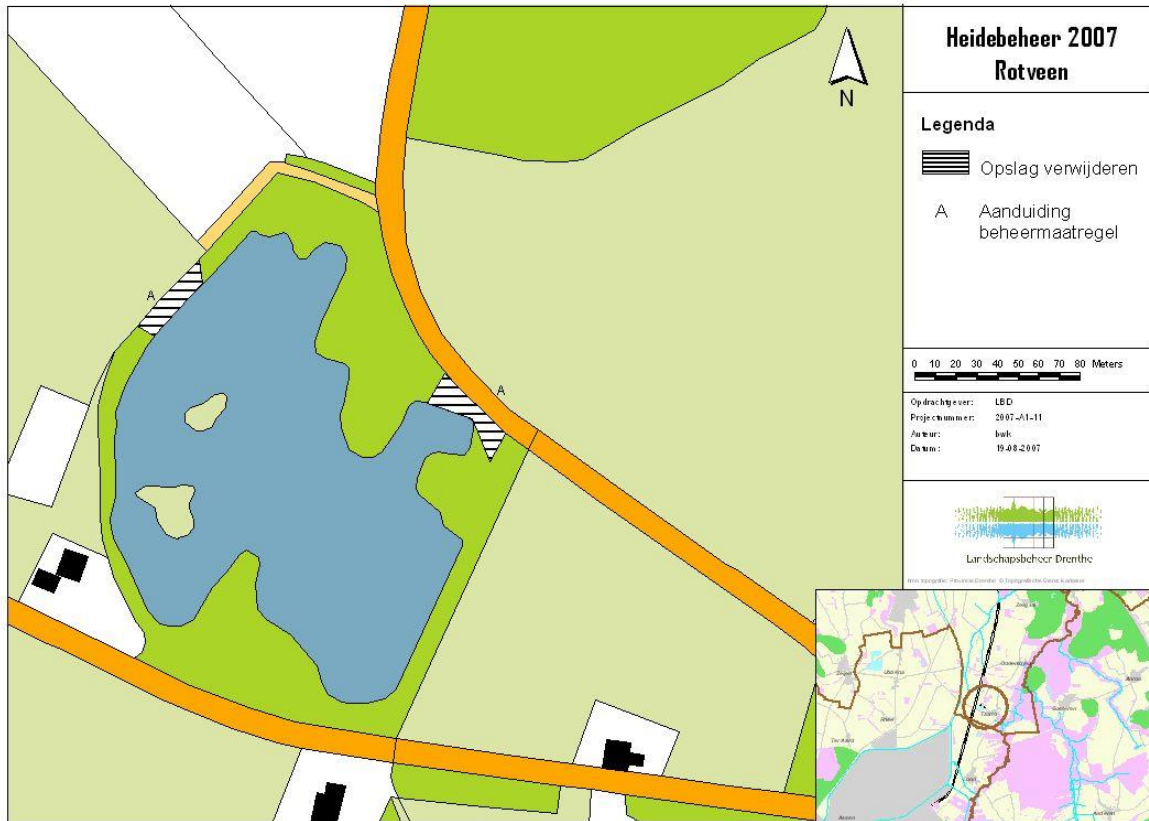
4.6 Bijzonderheden

Daarnaast is er reden tot aannemen dat er autowrakken in het Bolleveen liggen. (zie rapport Milieuraad Vries)

5 Beheervoorstellen voor de veentjes Rotveen, Middenveen en Bollenveen.

Ten aanzien van de veentjes liggen er de volgende voorstellen om het beheer te voeren.

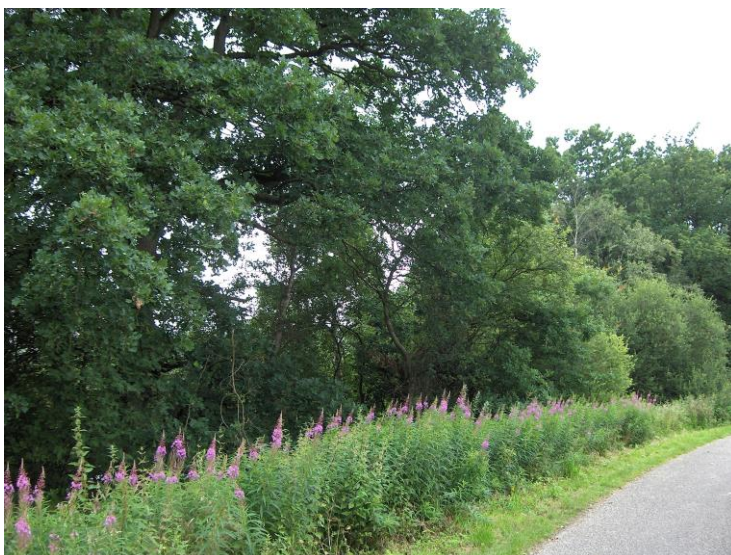
Rotveen:

Afb. kaart van het Rotveen met beheersmaatregel.

Dit waterrijke en min of meer verrijkt veen is aan de noordkant aan het verlanden en ontwikkeld een berkenbos. Maatregel niets doen.

Rondom het veen ligt een boom- en struiken rijke gordel. Het is aan te bevelen voor het door zicht op het veen om een strook van ongeveer 10 meter te verwijderen. (A)

Afb. Plaats van de voorgestelde maatregel "A" aan de rand van het Rotveen.

Afb. Plaats van de voorgestelde maatregel "A" aan de rand van het Rotveen.

Afb. Kaart van voorstellen tot beheermaatregelen.

Middenveen.

Dit dichtgegroeid veen met deels veenmossen en deels met berken is zeer de moeite waard om deze niet te laten verbossen. De volgende maatregelen worden voorgesteld.

A: Verwijderen opslag 1^e prioriteit Gagel laten staan.

B: Verwijderen opslag 2^e prioriteit. (gebied B/D een zoom vegetatie in stand houden)

C: Verwijderen opslag 3^e prioriteit

D: Verwijderen opslag 4^e prioriteit houden door periodiek te kappen. Dit om de invloeden in het veen te beperken.

Er is een struikelblok om compensatie terrein te vinden mocht het de maatregel in conflict komen met de boswet.

Afb. Het redelijk intacte deel van het Middenveen.

Afb. Het verboste deel, maar desondanks vegetatief redelijk intact.

Bolleveen:

- B: Deze aangeplante beplanting zal gedund kunnen worden op struikvormers
C: Wilgen hier en daar verwijderen.
D: Wilgen gefaseerd kappen om de 5 jaar. In het noorden wilgen laten staan.
(het paarse ingekleurde deel betreft een aanduiding op de topografische kaart om heide achtige vegetaties aan te duiden: deze is reeds volledig verbost en de verbossing is onomkeerbaar.)

Detailfoto's niet beschikbaar.

6.1 Plan van Aanpak.

Landschapsbeheer Drenthe doet het volgende voorstel in het plan van aanpak. Na overeenstemming over de beheermaatregelen met de diverse partijen in Taarlo, zal gekeken moeten worden naar haalbaarheid.

De haalbaarheid moet bekeken worden op diverse gronden:

1. Willen de rechtmatige eigenaren in principe wel en kunnen ze opgespoord worden.
2. Is er een compensatie verplichting in het kader van de boswet.
3. Zijn er belemmeringen in het kader van de flora en faunawet.
4. Is er geld voor realisatie ervan?
5. Aanvraag realiseren.
6. Geschikte partners vinden voor de uitvoering.
7. Geschikte instantie vinden voor de begeleiding van uitvoering.

7 Bijlagen.

Bijlage 1 Detailkaart van het plangebied betreffende archeologische trefkansen.

Bijlage 2 Integraal gebiedsplan natuur- en landschapsdoelen in Drenthe.

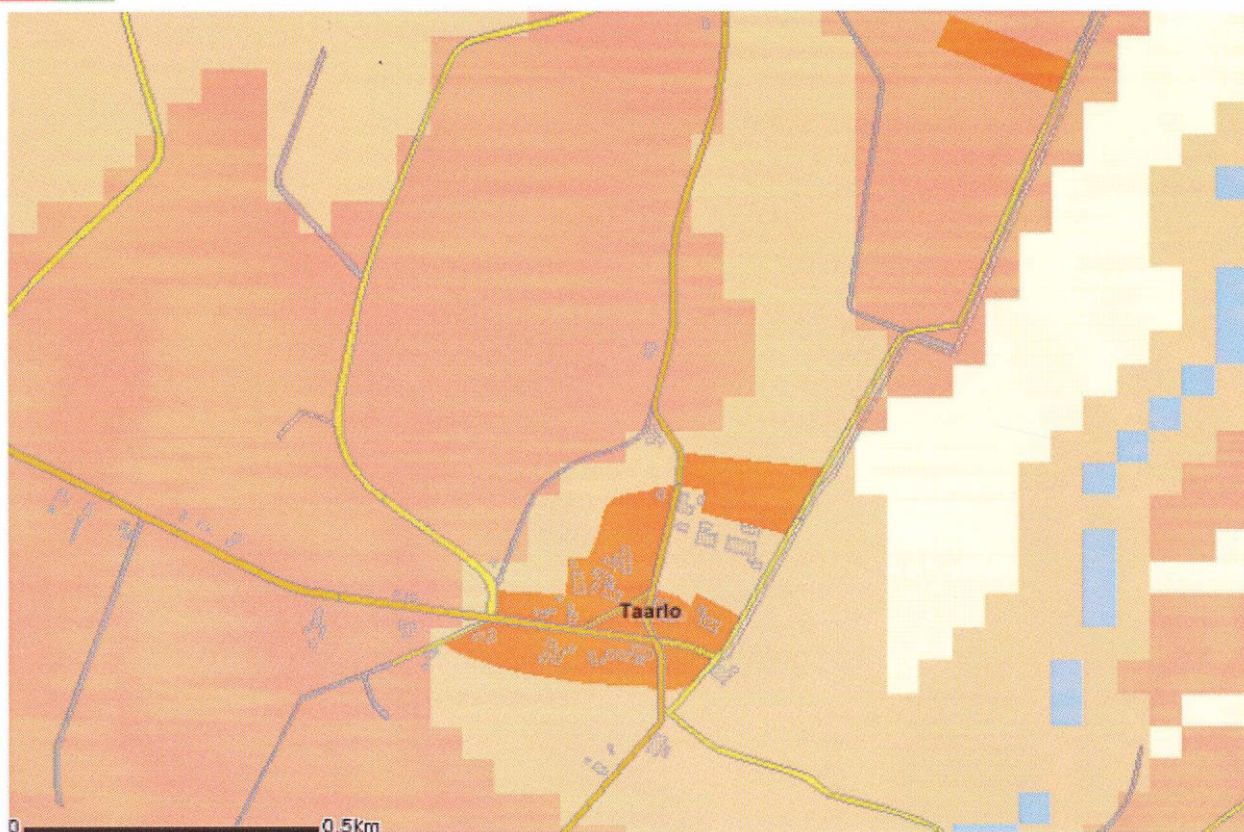
Bijlage 1. Detailkaart van het plangebiedbetreffende archeologische trefkansen..

Voor de gebruikersvoorwaarden zie www.kich.nl.
aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend. 3
september 2007

Coördinaten. X: 237110.276325705 - 239010.154017295.

Categorie: Archeologie

Afb. Afb. de veentjes liggen in het gebied met een hoge trefkans

Bijlage 2. Detailkaart integraal gebiedsplan landschap en natuur doelen in Drenthe

